Vejledning til Ældre Sagens lokalafdelinger

Samarbejde med Danske Lægers Vaccinationsservice, DLVS, om influenzavaccination af ældre over 65 år

I perioden 1. oktober til udgangen af året er influenzavaccination gratis for borgere over 65 år, samt førtidspensionister, kronisk syge og gravide.
Danske Lægers Vaccinationsservice (DLVS) afvikler derfor i samarbejde med firmaer, patientforeningerne, organisationer, firmaer mv. arrangementer hvor der vaccineres.
Danske Lægers Vaccinationsservice er Danmarks største udbyder af vaccinationer.
Vaccination er også gratis hos eksempelvis egen praktiserende læge, og DLVS er en udbyder blandt flere.
Ældre Sagens lokalafdelinger rundt omkring i landet er en af Danske lægers Vaccinationsservices samarbejdspartnere.

Anbefalinger til jeres rolle ved influenzavaccination samarbejde med DLVS:

- Servicering ved modtagelse

  Ældre Sagens frivillige byder velkommen og kan eventuelt hjælpe den enkelte, som kommer for at blive vaccineret, med at scanne sygesikringskortet på DLVS´s kortlæser.
  Personen er herved registreret i DLVS system.
  I skal ikke stå for at taste cpr-nr. eller andre oplysninger på personen ind i "systemet", hvis kortlæseren ikke virker. Det er persondata, som I ikke skal kende og ikke skal være ansvarlige for rigtigheden af.

- Ældre med kroniske lidelser eller andet der medfører opmærksomhed fra vaccinator

  Det er vaccinators opgave og ansvar, at spørge til eventuelle kroniske lidelser, som kan have betydning for influenzavaccinationen. I skal ikke stå for at opsamle disse oplysninger fra personen. Det er persondata, som I ikke skal kende og ikke skal være ansvarlige for rigtigheden af.

- Servicering efter vaccinationen

  Da der er en lille risiko for allergiske reaktioner efter influenzavaccinationen, i sjældne tilfælde "anafylaktisk chok", skal personen der er blevet vaccineret, vente 10-20 min. med at forlade stedet. Det er ikke jeres ansvar at overvåge den vaccinerede. Det kan være svært at vurdere symptomerne og der kan være mange ventende i lokalet. Påtag jer ikke ansvaret for observationer efter vaccination.

- Regnskab/bogføring
  Beløbet i "får ind" for samarbejdet om influenzavaccinationer indtægtsføres på finanskonto 1050.

Baggrund for anbefalingerne:

Om vaccinationen:

Vaccinen til injektion gives typisk i skuldermusklen, der strækker sig ned på siden af overarmen.

Influenzavaccine kan som al anden medicin give bivirkninger, men ikke alle får bivirkninger.

De hyppigste bivirkninger til injektionen er milde reaktioner ved indstiksstedet (ømhed, rødme, hævelse), som forsvinder efter få døgn. Desuden kan der forekomme feber, hovedpine og almen utilpashed.

Dog kan det i sjældne tilfælde ske, at man kan få en alvorlig akut allergisk reaktion, kaldet "anafylaktisk chok". Det er en medicinsk nødsituation med lavt blodtryk, hurtig, overfladisk vejrtrækning, hurtig hjerterytme og svag puls, kulde, klam hud, svimmelhed, der kan føre til kollaps. Den første behandling "på stedet" af en anafylaktisk reaktion er injektion af adrenalin.
Det skal ske med det samme og patienten skal derefter hurtigt i hospitalsbehandling.

Anafylaktisk chok opstår kort tid efter vaccinationen, så derfor skal den vaccinerede "observeres" 15-20 min. efter selve vaccinationen, før han/hun forlader vaccinationsstedet.
Lægen/sygeplejersken som vaccinerer, har altid adrenalin med, hvis situationen skulle opstå efter vaccinationen.

Om sundhedsloven ved videregivelse af opgaver fra sundhedsperson til lægmand:

2.3 Videredelegation

Der er tale om videredelegation, når en medhjælp overdrager udførelse af delegeret forbeholdt virksomhed til en anden person. Ved videredelegation skal medhjælpen sikre sig, at den person, som opgaven overdrages til, er kvalificeret til at udføre opgaven. Medhjælpen er ansvarlig for at videregive den relevante instruktion om opgavens udførelse.

3.2.2 Instruktion af medhjælpen

En autoriseret sundhedsperson skal sikre sig, at medhjælpen har fået entydig instruktion i at udføre den delegerede forbeholdte virksomhed, og at medhjælpen har forstået instruktionen. Medhjælpen skal gøres bekendt med selve udførelsen af opgaven og skal instrueres i at kunne behandle eventuelle komplikationer, herunder gøres bekendt med hvornår der skal tilkaldes relevant hjælp.

Det skal endvidere fremgå af instruktionen, hvor langt delegationen rækker, så der ikke kan være tvivl herom.

3.3 Medhjælpens ansvar

En person, der har fået delegeret en forbeholdt opgave, er, jf. vejledningens punkt 8.3, ansvarlig for at udføre denne opgave efter instruksen. Medhjælpen er ansvarlig for at frasige sig en opgave, som den pågældende ikke ser sig i stand til at udføre forsvarligt.

Hvis en person, der har fået delegeret en forbeholdt opgave, følger den givne instruktion, vil ansvaret for udførelsen af opgaven påhvile den autoriserede sundhedsperson. Hvis personen ikke følger den givne instruktion, vil pågældende selv have ansvaret for opgavens udførelse.

Ved at påtage sig en konkret opgave, har man derved også ansvaret for udførelsen. Eks. registrering af en borgers cpr-nr. i forbindelse med modtagelse og registrering af vaccination og/eller oplysninger om helbredstilstand/kroniske lidelser.

Det er vigtigt, at de sundhedsprofessionelle/sygeplejerskerne, som udfører vaccinationerne har alle ansvarspådragende opgaver på stedet.
Det betyder, at I ikke i den anledning kommer til at påtage jer et ansvar på vaccinationsstederne, men udelukkende har "værtsrollen".